

2022

Raportul Conducerii

Orange Systems SA

Dezvoltarea și performanțele companiei

➤ Introducere

Societatea pe Acțiuni „Orange Systems” este înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 19.12.2000 în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova în vigoare. Numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600003343. Adresa juridică – MD-2071, str. Alba Iulia, 75, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Începînd cu 01 aprilie 2022, Director General al Orange Systems este desemnata Dna Olga SURUGIU.

În conformitate cu statutul, „Orange Systems” S.A. practică următoarele genuri de activitate:

- Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client);
- Activități de consultanță în tehnologia informației.

Compania Orange Systems SA (în continuare - compania) desfășoară activitatea în domeniul IT și singurul acționar al acesteia este compania ÎM “Orange Moldova” S.A., care este cel mai mare jucător de pe piața de telecomunicații în Republica Moldova. Totodată, “Orange Moldova” S.A. este parte a Grupului Orange, unul dintre cei mai mari operatori de servicii mobile și internet din Europa și Africa și lider global în serviciile de telecomunicații corporative.

Începînd cu 22 februarie 2018 “Orange Systems” SA în baza contractului nr.107 a fost înregistrată în calitate de rezident al Parcului pentru tehnologia informației “Moldova IT Park”.

Majoritatea activităților Companiei (în jur de 77%) au constituit genurile de activitate IT enumerate în articolul 8 al Legii cu privire la parcurile pentru tehnologia informației nr.77 din 21.04.2016.

Orange Systems SA este hub-ul IT al Orange Moldova, rezident al parcului IT, în care se regăsesc în jur de 670 de angajați care prestează servicii de IT în următoarele domenii:

- dezvoltare software;
- testare și asigurare a calității, control și management al proiectelor IT;
- automatizarea proceselor;
- business intelligence și big data;

Orange Systems SA are ambiția de a dezvolta domeniul IT sub marca creativității, calității și competitivității, prin crearea de produse software proprii și centre locale de excelență.

Entitatea este un model de angajator digital și uman și oferă angajaților săi toate mijloacele necesare pentru a fi actorii transformării în serviciul experienței clienților.

➤ **Misiunea companiei: - Împărtășim cele mai bune practici și soluții cu partenerii**

Clienții au nevoie de soluții simple, funcționale și rapide, interacțiuni personalizate și cel mai bun raport preț-calitate. Prin urmare, misiunea companiei este cu atât mai justificată: să fie întotdeauna prezentă pentru a asigura ce e important pentru fiecare client.

Astăzi, împărtășim cele mai bune practici dintre partenerii cu care lucrăm, ajutându-ne să creștem și să excelăm în domeniile dezvoltării software, testării și administrării bazelor de date și business intelligence. Alături de echipa noastră de aproape 670 de angajați dedicați, gestionăm peste 400 de aplicații, acoperind sectoare de:

- Dezvoltarea portalelor WEB și a aplicațiilor mobile
- E-commerce
- Dezvoltare sisteme CRM
- Monitorizarea și administrarea rețelei
- Management de infrastructura servere, rețea
- Elaborare soft de gestionare de date contabile și financiare
- Dezvoltarea sistemelor informatice de facturare

și tarificare

- Implementarea soluțiilor de automatizare a proceselor (RPA) și transformare digitală a organizațiilor

Experiența noastră mare în mediile IT de întreprindere, utilizarea instrumentelor moderne și metodologiile diferite de dezvoltare ne-au permis să îmbunătățim ceea ce facem în fiecare zi. Practicăm diferite modele de livrare: Ca centru local de competențe care livrează produse în conformitate cu nevoile afacerii. Extinderea echipei unui partener, care poate fi integrată în orice cadru de livrare IT (Waterfall, Agile sau Custom) deja în uz. Pre-proiect, în funcție de cerințele pe care se formează grupul de proiect, pentru a analiza, proiecta și dezvolta soluții pentru nevoile partenerilor.

➤ Crearea proiectelor inovatoare:

- O aplicație inteligentă pentru gestionarea facilitatilor birourilor, cum ar fi locurile de munca, salile de sedinta, locurile de parcare, care monitorizează nivelul de utilizare a acestor resurse, permite rezervarea lor instanta de pe o Aplicatie mobila sau Web cu ajutorul careia se poate optine o optimizare a acestor resurse si eficientizare a costurilor asociate cu acestea.
- Aplicația de recunoaștere a feței (Face recognition app) – aplicație revoluționară pentru identificarea rapidă, sigură și simplă a clientului digital, bazată pe dezvoltarea și programarea de micro serviciilor și serviciilor de streaming.
- Proiect Big Data care presupune conceperea și dezvoltarea algoritmului pentru a prezice retenția clienților, oferind detalii în timp real pentru crearea și afișarea de bannere personalizate.
- Platforma de monitorizare a rețelei mobile la nivel de Grup – soluție de roboți multi-services pentru monitorizarea activă și depanarea calității serviciilor și a rețelei (QoS), care simulează un client „generic”/virtual care ar accesa și utiliza serviciul în mod standard.
- Ca Centru de Excelenta a grupului Orange, au fost dezvoltati 400+ Robotei care automatizeaza procesele in cadru a peste 25 de clienti in diverse arii a organizatiilor: financiara, relatii cu clientii, resurse umane, vanzari si marketing.

Prezentare fidelă a poziției și performanței entității

➤ Analiza rezultatului financiar

În anul 2022 performanța financiară a companiei comparativ cu anul 2020 este în creștere, după cum este reprezentat în continuare.

Indicatori	Anul 2021 (MDL)	Anul 2022 (MDL)	Diferența absolută (MDL)	Variația în %
Venituri din vânzări	218,072,663	275,448,872	+57,376,209	+26
Costul vânzărilor	176,681,373	208,501,066	+31,819,693	+18
Profitul brut (pierdere globală)	41,391,290	66,947,806	+25,556,516	+62
Alte venituri operaționale	58,927	127,764	+68,837	+117
Cheltuieli de distribuire	-	-	-	-
Cheltuieli administrative	10,654,537	13,533,526	+2,878,989	+27
Alte cheltuieli din activitatea operațională	7,980	1	-7,979	-100
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	30,787,700	53,542,043	+22,754,343	+74
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	325,984	678,342	+352,358	+108

Indicatori	Anul 2021 (MDL)	Anul 2022 (MDL)	Diferența absolută (MDL)	Variația în %
Profitul (pierderea) perioadei de gestiune până la impozitare	31,113,684	54,220,385	+23,106,701	+74
Cheltuieli privind impozitul pe venit	19,524,712	25,096,500	+5,571,788	+29
Profit net (pierdere)	11,588,972	29,123,885	+17,534,913	+151

Analiza performanței în anul 2022 comparativ cu anul 2021 denotă următoarele fluctuații: profitul brut este în creștere cu 25,6 mln lei (62 %), rezultatul din activitatea operațională este în creștere cu 22,7 mln lei (74 %), profitul până la impozitare este în creștere cu 23,1 mln lei (74 %), impozitul pe venit calculat este în creștere cu 5,6 mln lei (29 %) și profitul net al perioadei de gestiune este în creștere cu 17,5 mln lei (151,3 %).

➤ Analiza rezultatelor financiare și rentabilității

Situațiile financiare ale Orange Systems SA pentru anul 2022 prezintă fidel, din toate punctele de vedere semnificative poziția financiară a companiei la data de 31 decembrie 2022 și performanța sa financiară aferentă anului 2022, în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate.

Indicatori	Anul 2021	Anul 2022	Diferența absolută
Rentabilitatea Veniturilor din vânzări	0.14	0.20	0.05
Profit pînă la impozitare (mdl)	31,113,684	54,220,385	23,106,701
Venituri din vânzări (mdl)	218,072,663	275,448,872	57,376,209
Rentabilitatea activelor	0.41	0.46	0.05
Profit pînă la impozitare (mdl)	31,113,684	54,220,385	23,106,701
Valoarea medie a activelor (mdl)	75,427,472	118,241,221	42,813,748
Rata rentabilității capitalului propriu	0.20	0.33	0.13
Profit net (mdl)	11,588,972	29,123,885	17,534,913
Valoarea medie a capitalului propriu (mdl)	58,917,188	89,321,994	30,404,806
Rata profitului brut	0.19	0.24	0.05
Profit brut (mdl)	41,391,290	66,947,806	25,556,516

Indicatori	Anul 2021	Anul 2022	Diferența absolută
Vinzari nete (mdl)	218,072,663	275,448,872	57,376,209
Rata profitului operational	0.14	0.19	0.05
Rezultatul din activitatea operationala (mdl)	30,787,700	53,542,043	22,754,343
Vinzari nete (mdl)	218,072,663	275,448,872	57,376,209
Rata profitului net	0.05	0.11	0.05
Profit net (mdl)	11,588,972	29,123,885	17,534,913
Vinzari nete (mdl)	218,072,663	275,448,872	57,376,209
Rata profitului net în profitul pînă la impozitare	0.37	0.54	0.16
Profit net (mdl)	11,588,972	29,123,885	17,534,913
Profit pînă la impozitare (mdl)	31,113,684	54,220,385	23,106,701

➤ **Indicatori de lichiditate**

Indicatori	Anul 2020	Anul 2021	Diferența absolută
Lichiditatea curentă	14.13	16.41	2.28
Active circulante (mdl)	91,364,988	135,117,453	43,752,465.00
Datorii curente (mdl)	6,466,382	8,231,833	1,765,451.00
Lichiditatea intermediară	14.13	16.41	2.28
Mijloace banesti (mdl)	23,949,306	6,567,960	-17,381,346.00
Investitii pe termen scurt (mdl)	0	0	0
Creante pe termen scurt (mdl)	67,415,682	128,549,493	61,133,811.00
Datorii curente (mdl)	6,466,382	8,231,833	1,765,451.00
Lichiditatea absolută	3.70	0.80	-2.91
Numerar (mdl)	23,949,306	6,567,960	-17,381,346.00
Datorii curente (mdl)	6,466,382	8,231,833	1,765,451.00

➤ **Analiza surselor de finanțare**

Poziția financiară este caracterizată pozitiv și de acel fapt că entitatea „Orange Systems” S.A. are un grad de autofinanțare destul de accentuat, ce denotă despre un nivel destul de înalt al independenței financiare a entității față de sursele împrumutate. Această concluzie rezultă din faptul că în structura surselor de finanțare (pasivelor), absolut și relativ, prevalează sursele proprii de finanțare.

Indicatori	Anul 2020	Anul 2021	Diferența absolută
Coeficientul de autonomie financiara	0.74	0.77	0.03
Capital propriu (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Total pasive (mdl)	101,364,988	135,117,452	33,752,464
Rata brută generală de îndatorare	0.36	0.30	-0.05
Datorii pe termen lung si scurt (mdl)	26,573,250	31,265,202	4,691,952
Capital propriu (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Rata solvabilității generale	3.81	4.32	0.51
Total pasive (mdl)	101,364,988	135,117,452	33,752,464
Datorii pe termen lung si scurt (mdl)	26,573,250	31,265,202	4,691,952
Cota capitalului propriu în capitalul permanent	100.00	100.00	0.00
Capital propriu (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Capital permanent (Capital Propriu + Datorii pe termen lung) (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Rata de manevrare a capitalului propriu	1.14	1.22	0.09
Active curente nete (mdl)	84,898,606	126,885,620	41,987,014
Capital propriu (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Rata corelației dintre activele nete si capitalul statutar	3.87	5.37	1.50
Active nete (mdl)	74,791,738	103,852,251	29,060,513
Capitalul statutar (mdl)	19,335,000	19,335,000	0
Rata stabilității financiare	0.74	0.77	0.03
Capital Propriu + Datorii pe termen lung (mdl)	74,791,738	103,852,250	29,060,512
Total pasive (mdl)	101,364,988	135,117,452	33,752,464

Principalele priorități ale Orange Systems pentru anul 2022 și activitățile din domeniul dezvoltării companiei

În anul 2022, eforturile companiei s-au concentrat pe:

- Sa aducă cele mai bune servicii digitale pentru toți și fiecare;
- Experiență și un suport de neegalat clienților prin angajamentul de a-și desfășura activitățile într-un mod sănătos și onest, în conformitate cu toate legile aplicabile;
- Creșterea calității serviciilor si respectiv creșterea veniturilor din prestarea serviciilor IT;

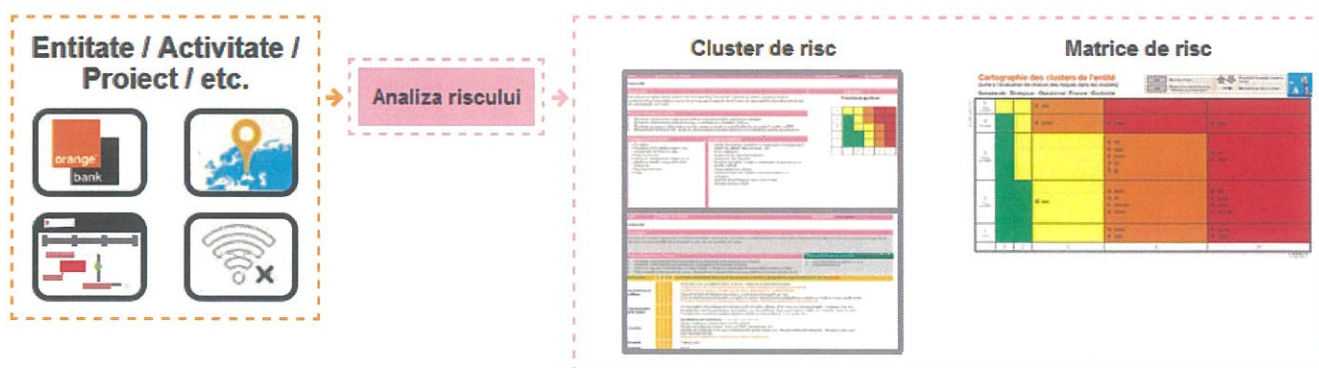
- Accelerarea către digitalizare și aplicarea metodologiei Agile pentru procesele cheie;
- Menținerea procesului de a fi un angajator digital și atent.

La Orange Systems, simțim că aceasta este lupta noastră: să transformăm tehnologia în progres în fiecare zi. Inovația are sens doar atunci când servește omenirii. Om, cetățean, angajat, client. Ambiția Orange este de a construi o experiență de neegalat pentru clienți. Bărbații și femeile din Orange sunt actorii principali ai acestei ambiții. De aceea, Orange Systems se angajează față de fiecare dintre angajații săi cu o promisiune unică, simplă și puternică pentru toți: o promisiune de a fi un angajator digital și atent. Pentru a face acest lucru, investim în numeroase programe inovatoare de formare și dezvoltare profesională și intrăm în parteneriate recunoscute care asigură că toată lumea are oportunități reale de a progresa. Au fost definite trei priorități pentru a ne îndeplini promisiunea ca angajator digital și atent: asigura abilitățile potrivite pentru ziua de mâine dezvolta moduri agile de lucru încurajează implicarea angajaților.

Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea

➤ Sistemul de governanță al managementului riscului

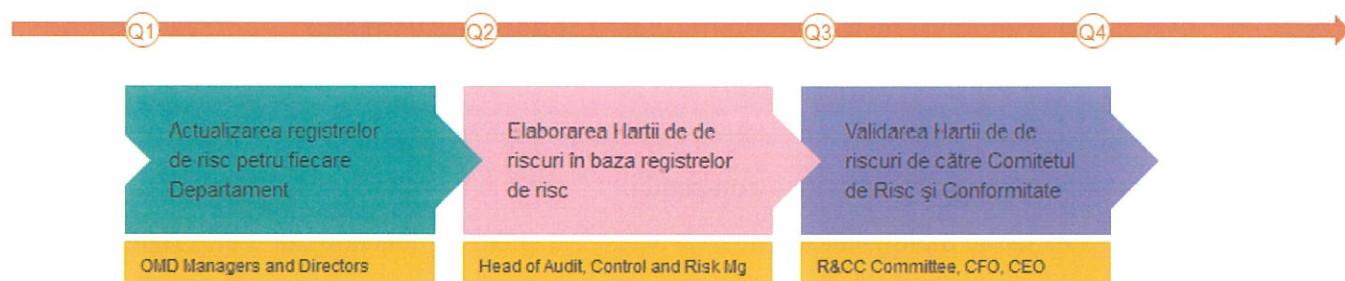
Orange Systems utilizează metodologia Grupului pentru managementul riscurilor, pentru cartografierea riscurilor și validarea acestora de către Comitetul de Risc și Conformitate. Comitetul de Risc și Conformitate funcționează din Septembrie 2017, în baza procedurii de sistem PS-17 Committee Charter, și se întrunește cel puțin bi-anual.

Anual Managementul Companiei cu suportul echipei Audit, Control si Risk Management realizează un exercițiu complex de identificare și evaluare a riscurilor operaționale, financiare, strategice și de conformitate care se includ ulterior în Harta de Riscuri a Companiei. Procesul de analiză a riscurilor este definit în baza metodologiei de Risk Management - PS-19, aprobată de către

companie. Harta de Riscuri a Companiei se actualizează cel puțin anual și se validează în cadrul Comitetului de Risc și Conformitate de către membrii Comitetului, fiind prezentată ulterior Consiliului de Administrare.

Printre riscurile identificate în cadrul Companiei, pot fi evidențiate:

- Efectele negative ale razboiului din regiune;
- Criza energetica;
- Situația economică instabilă (creșterea inflației , curs valutar, rata dobânzii);
- Dificultatea de recrutare a resurselor umane calificate în special în domeniul IT;
- Migrarea resurselor umane din domeniul IT în special pe piața internă

a) Criza energetica

Orange – solidară cu Moldova în depășirea crizei energetice .

Într-un context geopolitic și economic incert, am împărtășit preocupările Guvernului și am dezvoltat un plan concret pentru a sprijini inițiativa națională de economisire a energiei.

- Am deconectat iluminatul vitrinelor magazinelor, precum și iluminatul publicitar și iluminatul extern;
- Am deconectat și optimizat folosirea unor echipamente tehnice printre care televizoare, imprimante și altele;
- Am eficientizat utilizarea spațiilor pentru oficiile Orange Moldova, cât și consumul de energie electrică în oficii, iar temperatura din încăperi este setată la 19°C;
- Am operat lucrări de optimizare a consumului energiei electrice de către rețeaua Orange;

De asemenea, un pas important în optimizarea energetică este și implementarea de către Orange a proiectului inovativ de eficiență energetică prin instalarea a 12 panouri solare fotovoltaice în două localități din țară. În prima zi de funcționare a panourilor solare la site-ul Giurgiulești s-au economisit 15% de energie.

Vom continua să aplicăm măsuri de eficientizare a consumului de energie electrică și termică pentru a fi alături de clienții noștri.

b) Situația economică instabilă (inflație, curs valutar, rata dobânzii)

Republica Moldova este dependentă, în mare parte, de produsele de import (energie, materie primă etc.). Costul acestora a crescut semnificativ pe plan internațional, fapt ce a dus nemijlocit la majorarea prețurilor resurselor necesare activității companiei.

Devalorizarea leului moldovenesc a generat acțiuni de politică monetară din partea Băncii Naționale a Moldovei în vederea stabilizării cursului valutar și ținerii inflației (ex: majorarea ratei de bază).

c) Riscul: Dificultatea de recrutare a resurselor umane calificate în special în domeniul IT

Piața forței de muncă în domeniul IT este destul de limitată iar cerințele cresc de la o zi la alta. Pe parcursul anului 2022 am avut mai multe poziții vacante deschise în rezultatul demisionării angajaților numărul mediu lunar al acestora constituind aproximativ 5 poziții. Pentru a mitiga acest risc compania organizează mai multe sesiuni de instruire internă pentru a reprofila angajați din alte domenii. De asemenea se organizează 2 sesiuni pe an de stagii de practică pentru studenții din domeniile IT sau domenii adiacente. Ulterior, din cadrul participanților la stagiul de practică sunt selectați potențiali candidați pentru angajare.

Compania Orange Systems participă și la programul de Învățământ Dual desfășurat în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie care a demarat la 01.09.2020 și s-a încheiat la 30.06.2022 cu implicarea a 12 studenți.

Promovăm intens dezvoltarea și învățarea în rândurile angajaților companiei, oferind acces gratuit și nelimitat la platforme electronice de învățare cum ar fi e-Learning, UDEMI, etc.

d) Riscul: Migrarea resurselor umane din domeniul IT în special pe piața internă

În ultimul an compania Orange Systems se confruntă cu o creștere a ratei de demisie în rândul angajaților din domeniul IT care a constituit în mediu pentru anul 2022, 13.2% din totalul angajaților companiei și 26% din totalul angajaților cu profil IT. Pentru a reduce această rată compania inițiază o serie de acțiuni care au menirea de a crește rata de satisfacție al angajaților și identificarea acestora cu brand-ul companiei..

La sondajul Employer Brand Perception Survey care a fost realizat de AXA Management Consulting in 2022 avem urmatoarele rezultate:

- Mândru de a lucra la Orange Systems – media 8,05 și mediana 8;
- Satisfacția de beneficii – media 8,75 și mediana 9,4;
- Satisfacția de lucru cu program flexibil – media 8,65 și mediana 9,0;
- Posibilitate de a îmbina lucrul de acasă cu lucrul la birou – media 8,0 și mediana 10,0.

Pentru domeniul IT oferim posibilitate de lucru 100% de acasa în cazul când aceasta este agreat de comun accord cu managerul angajatului.

În cadrul companiei sunt desfășurate mai multe programe de Wellbeing care au drept scop menținerea echilibrului între viața personală și cea de la birou și care sunt bazate pe necesitățile angajaților. Subiectele anului 2022: ședințe cu Psihologi pe diferite subiecte, ateliere de creație pentru copii, parenting courses: yoga in parc, movie night- privim filme in engleza impreuna.

De asemenea compania oferă un pachet de recompense și beneficii competitive, măsurând anual poziționarea versus piață prin participarea la Studiul Salarial Paywell.

➤ **Certificarea ISO**

Certificarea sistemelor de management este o decizie strategică a companiei și contribuie la îmbunătățirea performanței sale globale. Din 2011, Compania este certificată în cele 2 domenii cheie: calității și securității informației.

Orange Systems a implementat și menține sistemul de management integrat, care funcționează în mod eficace și cuprinde:

- Sistemul de management al calității conform condițiilor din standardul ISO 9001:2015;

- Sistemul de management al securității informațiilor conform condițiilor din standardul ISO/IEC 27001:2017,

Pentru următoarele activități:

- Telecomunicații;
- Prelucrarea datelor;
- Activități de realizarea softului la comandă (software orientat client);
- Activități de consultanță în tehnologia informației.

Pentru Companie, menținerea unui nivel înalt al calității, protecția mediului, sănătatea și securitatea ocupațională a angajaților, precum și securitatea datelor clienților este preocuparea principală. Astfel, Compania asigură un management eficient și eficace, bazându-se pe oferirea unei experiențe unice clientului, îmbunătățind continuu domeniul calității și securității informației în cadrul companiei. Fiecare angajat are responsabilitatea de a cunoaște și de a urma Agajamentul managementului, Declarația de Politică în domeniul Calității, mediului, sănătății și securității ocupaționale și a securității informației, politicile și procedurile interne. Anual, toti angajatii companiei sunt instruiți conform sistemului de management al calității ISO 9001 și sistemul de management al securității informațiilor ISO 27001.

Gradul de implementare a sistemului de control intern

Sistemul de control intern a fost dezvoltat și funcționează în mod organizat în cadrul Companiei, și este menținut la un nivel înalt și eficace cu scopul de a:

- aborda riscuri financiare și de business;
- oferi o asigurare că procesele și operațiunile interne sunt eficiente și eficace, cu respectarea legilor, reglementarilor naționale, și în conformitate cu regulamente, metodologii și proceduri ale Grupului;
- oferi o asigurare că obiectivele și rezultatele planificate sunt atinse.

Funcționalitatea sistemului de control intern implementat și menținut în cadrul Companiei are capacitatea de a preveni, depista și corecta denaturările semnificative.

Controlul intern este reprezentat de totalitatea măsurilor și structurilor organizatorice, precum și de ansamblul politicilor și procedurilor interne de monitorizare, de supraveghere și de evaluare.

Sistemul de control intern implementat include aplicarea următoarelor instrumente:

- Mediul de control stabilit;
- Evaluarea riscurilor;
- Realizarea misiunilor de control;
- Informare și comunicare;
- Activități de monitorizare.

Activitățile de audit și control intern se derulează sistematic și metodic, furnizând asigurarea obiectivă și consilierea managementului cu privire la nivelul de funcționalitate al activităților entității, în vederea diminuării riscurilor potențiale care ar putea afecta realizarea obiectivelor Companiei.

Obiectivele misiunilor de audit intern vizează mai multe aspecte:

- ✓ eficiența operațiunilor;
- ✓ încrederea în situațiile financiare;
- ✓ prevenirea și investigarea fraudelor;
- ✓ protejarea activelor;
- ✓ respectarea legislației aplicabile.

Totodată, auditul intern evaluează riscurile legate de guvernarea companiei, operațiunile și sistemele de informații.

Oportunitățile profesionale ale angajaților, responsabilitatea socială a companiei și protecția mediului

➤ Promisiunea Orange Systems: Angajatorul digital și atent

A lucra la Orange Systems reprezintă o experiență unică din punct de vedere digital și uman, care se ridică la înălțimea experienței pe care se dorește să se o ofere clienților. Pentru că se ascultă și se răspunde.

Această promisiune presupune faptul că compania se bazează pe digitalizare pentru a accelera dezvoltarea angajaților în aceeași măsură ca în cazul clienților. Înseamnă să ofere condiții de lucru adaptate la viața și nevoile cotidiene. Înseamnă că ajută angajatul să se dezvolte și astfel să contribuie pe deplin la reușitele Grupului. Această promisiune confirmă faptul că în centrul activității Orange Systems stau oamenii.

Orange Systems este un angajator inovator, responsabil și investește în dezvoltarea liniei de business IT prin promovarea unei noi filozofii de lucru în acest domeniu.

Orange {kITchen} oferă pieței o nouă rețetă de a lucra în IT și este conceput ca o extensie a culturii și valorilor Orange.

Acest spațiu anunță o nouă filozofie, unică și inovativă, unde echipa IT își va putea realiza talentul și creativitatea prin schimbarea modului de a gândi și a interacționa. Astfel, Orange Systems devine un angajator IT, care oferă cu mult mai mult decât spații, ci oferă și provocări pe măsură, dezvoltând produse software proprii și centre locale de excelență. Acestea reprezintă un complex modern din care fac parte activitatea, distracția și relaxarea, componente care modelează parcursul și experiența angajatului.

Orange {kITchen} este un complex de ultimă generație care combină activitățile de lucru, divertismentul și relaxarea - componente care modelează experiența angajatului:

- open space area - zona principală de lucru;
- amphitheater - spațiul dedicat trainingurilor, prezentărilor, evenimentelor, ședințelor deschise/neformale;
- collaborative projects area - zona dedicată echipelor de proiecte, spațiile unde sunt încurajate discuțiile și brainstorming-urile;
- focus (silent) zone – zona unde domină liniștea, spațiul de concentrare;
- yoga/stretching area – pentru că într-un corp sănătos trebuie să fie o minte sănătoasă;
- sleeping/relax area – pentru că o minte sănătoasă trebuie să fie într-un corp sănătos;
- play area - pentru că face parte din creativitate.

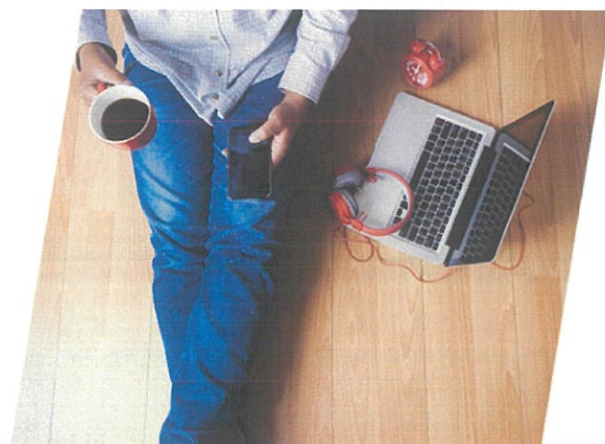
Toate acestea, alături de spațiul inovator Orange {KITchen}, definesc profilul unui angajator Orange Systems - la cerere, responsabil și grijuliu față de oameni.

➤ **Orange Systems: Angajator favorit**

Cea mai importantă resursă în companie sunt oamenii, de aceea Orange Systems oferă o experiență pozitivă angajaților săi. Compania își dorește ca fiecare angajat să simtă beneficiile oferite și să aibă o colaborare de durată.

Wellbeing

pentru starea ta de bine

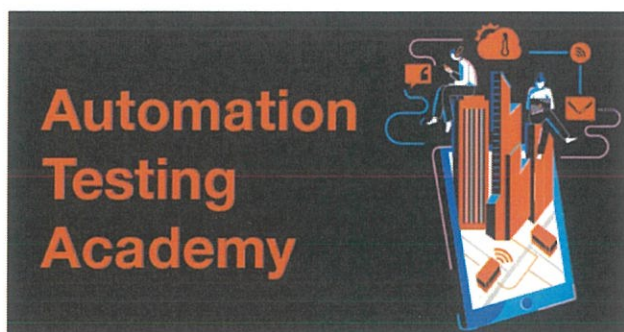

<p>Banii angajatului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bonus de performanță • Bonus pentru recomandarea unui angajat • Tichete de masă • Credite pe termen scurt fără dobândă • Credit ipotecar • Dispozitive la preț special + reducere • Servicii Orange la preț preferențial pentru angajați 	<p>Suport pentru activitatea angajatului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trening-uri de dezvoltare • Instruire privind abilități tehnice și soft • Rambursarea certificărilor profesionale • Telefon mobil de serviciu • Pachet gratuit de comunicare
<p>Familia și timpul liber</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suport financiar pentru evenimente din familie • Suport lunar pentru grădiniță și școală • + 2 zile de concediu la fiecare 5 ani • Lucru la domiciliu • Orar flexibil 	<p>Sănătatea angajatului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurare medicală privată • Compensarea cheltuielilor pentru activități sportive • Yoga & Masaj la birou (pus pe pauza pe perioada pandemica)

➤ Orange Systems: Oportunități de creștere și dezvoltare profesională

Anual, programele Orange Systems Academy oferă oportunități de creștere și dezvoltare continuă a cunoștințelor din sfera IT atât pentru angajați, cât și pentru comunitatea IT locală, precum:

- proiectului smartTest în care tinerii pasionați de IT studiază gratuit domeniul testării software;

- lansarea edițiilor Orange Systems Academy în domeniul Front-End la care participanți aleși au studiat gratuit domeniul de programare Front-end.
- lansarea edițiilor Performance Testing în care tineri pasionați de IT au beneficiat de instruire gratuită în cadrul primului curs de dezvoltare a capacităților de testare a performanței;

Orange Systems Academy este un program inovativ de instruire în IT al cărui scop este de a contribui la pregătirea profesională a tinerilor în domeniul IT, care să suplinească rândurile specialiștilor în acest domeniu, pentru a face față provocărilor pieței muncii din Moldova.

Un alt aspect este combinația între participanți care sunt angajații noștri din alte domenii profesionale, cum ar fi financiar, operațiuni clienți, raportare sau tehnic, dar și participanți care vin din exteriorul companiei. Prin acest mix asigurăm un schimb valoros de viziuni și opinii pentru dezvoltarea noastră ca și comunitate.

➤ Codul de etică

Într-o lume tot mai intens conectată, Orange Systems dorește să aducă cele mai bune servicii digitale pentru toți și fiecare.

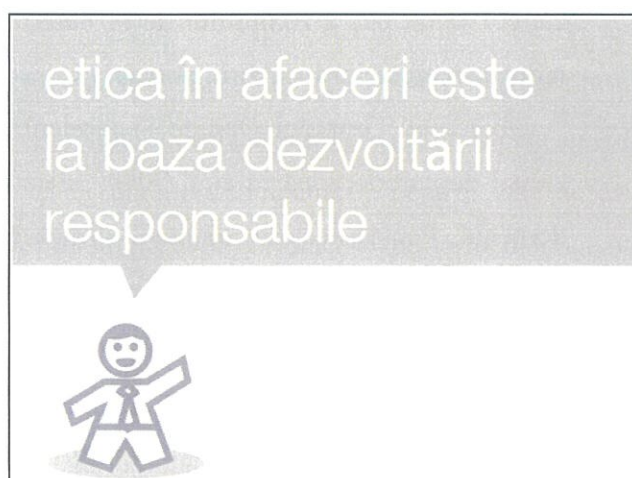
Conduita etică stă la baza dezvoltării Grupului Orange, iar Codul de etica este documentul de referință în care sunt specificate principiile pe care compania se asumă să le respecte în activitate zi cu zi, dincolo de prevederile legale:

- respectul față de toți cei cu care relaționează;
- integritatea;
- calitatea serviciilor livrate;
- spiritul de echipă.

Prin acest cod de etica, Orange Systems adopta un set de principii de ghidare, menite să consolideze încrederea angajaților, clienților, furnizorilor, acționarilor și partenerilor săi precum și a societății în întregime. Orange Systems va respecta aceste principii zi de zi și va asigura respectarea lor de toți cei cu care lucrează, indiferent de mediul geografic și cultural. În așa fel, un comportament exemplar poate doar să fortifice poziția companiei ca un operator de încredere.

Angajații Orange Systems sunt onești și respectă normele Codului de etică într-un mod absolut firesc. Nu sunt acceptate practici care ar afecta integritatea și reputația companiei, pentru că aceasta ar prejudicia evoluția afacerii pe termen lung, precum și comunitățile în care operează. Prevederile Codului de Etică sunt valabile pentru toate structurile Grupului Orange, precum și pentru filialele sale.

Principiile Orange sunt în conformitate cu cele din Declarația Universală a Drepturilor Omului și cele stabilite de Organizația Internațională a Muncii (în special în ceea ce privește interdicția față de munca forțată și folosirea muncii copiilor), de OCDE (în special în ceea ce privește lupta împotriva corupției) și angajamentele pe care Grupul Orange și le-a asumat în privința respectării Responsabilității Social Corporative, fiind una dintre primele organizații care a aderat la Pactul Global al Națiunilor Unite.

➤ **Conformitatea: Orange Systems se angajează să lupte împotriva corupției**

Conformitatea este mai mult decât respectarea normelor, este o abordare, o cultură și o serie de mecanisme. Pe măsura ce reglementările internaționale devin tot mai stricte cu fiecare an, Orange Systems se organizează a elimina riscurile de neconformitate. Această abordare este în ton cu valorile companiei și dorința acesteia de a fi un jucător corect într-un mediu de afaceri solid. Orice caz de

încălcare, de fraudă sau de corupție pot fi raportate direct prin intermediul sistemului intern de whistleblowing.

Astfel, Orange Systems a adoptat o politică de toleranță zero la corupție în toate activitățile sale. Misiunea companiei este să fie mereu în legătură pentru a conecta ceea ce este esențial în viața tuturor, iar ambiția acesteia este de a oferi o experiență și un suport de neegalat clienților prin angajamentul de a și desfășura activitățile într-un mod sănătos și onest, în conformitate cu toate legile aplicabile. Se dorește de a atinge obiectivele sale, cu respectarea performanțelor sociale corporative, prin a fi o companie etică, respectând ecosistemul în care operează.

➤ **Orange Systems: Avem putere. Avem responsabilitate.**

Schimbările climatice din ultimele decenii, calitatea mediului în care trăim, dar și consecințele poluării, mai ales în orașe – sunt deja dificil de ignorat. În ultimii ani, în special după semnarea de către 195 de țări a Acordului de la Paris, tot mai multe companii se implică și contribuie activ la reducerea efectelor încălzirii globale.

Obiectivul Grupului Orange în termeni de protejare a mediului este să atingem nivelul zero de emisii de carbon până în anul 2040, adică cu 10 ani mai devreme decât alți operatori mondiali din domeniu. Pentru aceasta, compania urmează politici stricte de eficiență energetică, mărirea cotei de energie din surse regenerabile, dezvoltarea economiei circulare și investirea în soluții de captare a carbonului pentru a reduce emisiile de reziduuri.

Activitatea entității „Orange Systems” S.A. în domeniul protecției mediului este desfășurată în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

70 kg de materie primă	4 rotații în jurul pământului	Schimbarea frecventă a telefoanelor	Sute de milioane stau nefolosite
este necesară pentru a produce un telefon de 120g, adică de 500 de ori mai mult decât greutatea lui.	face materia brută înainte de a ajunge în mâinile noastre.	înseamnă producție inutilă și un impact major asupra mediului.	în sertarele din întreaga lume, pe când ele ar putea fi reciclate sau refolosite.

În calitate de actor social responsabil și angajat în lupta contra schimbărilor climatice, Orange Systems SA participă la programul de voluntariat Ne Pasă, care are ca scop să dezvolte competențele și cunoștințele angajaților în domeniul promovării economiei verzi, a practicilor de gestionare durabilă a deșeurilor și economie circulară, precum și diseminarea acestora în rândul elevilor.

În acest mod, angajații Orange Systems contribuie direct la educația digitală și ecologică a copiilor din Moldova, organizând, pe parcursul anului școlar, ateliere offline în școli sau online, ajutându-i pe cei mici să-și dezvolte competențele digitale, să afle despre normele de conduită în mediul digital, dar și să adopte un comportament prietenos și sustenabil în raport cu natura.

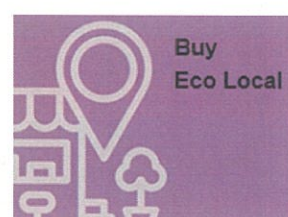
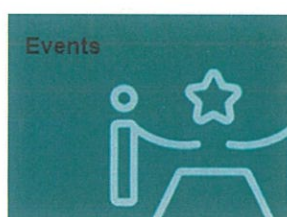
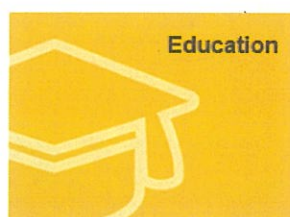
La Orange Systems, credem că responsabilitatea de a proteja planeta ne revine tuturor, în acest scop compania se implică activ în implementarea programului intern Orange Green, prin care ne propunem să fim mai prietenoși cu mediul, la nivel de companie.

Filosofia programului pornește din dorința de a avea un viitor mai sustenabil și un mediu mai ecologic, iar această schimbare pornește de la reeducarea modului în care percepem mediul ambiant, prin conștientizarea impactului pe care îl are fiecare dintre noi asupra Planetei.

Orange Green are câteva direcții de activitate:

➤ Education

Sesiuni de informare și interacțiuni cu elevii din școli, pe subiectul sustenabilității, a protejării mediului ambiant și a reducerii consumului de resurse. Scenariile de lecție sunt adaptate segmentului de vârstă (clase primare sau liceale) și mediului din care provin copiii (rural/urban):

- Ne Pasă și la școală, și acasă;
- Deșeurile: o problemă sau o resursă;
- Provocarea secolului XXI: resursele naturale epuizabile;
- Bun pentru tine, bun pentru mediul înconjurător;

Este vorba de activitățile de educare, ateliere, instruiri, noutăți și recomandări pentru un mod de trai mai prietenos cu natura acasă, la birou, în vacanță, pe stradă sau la cumpărături, bazat pe principiile:

- Redu, Reutilizează, Reciclează
- Consumă responsabil: cumpără doar atât cât ai nevoie și doar ceea ce e cu adevărat necesar
- Economisește resursele naturale (apă, energie, hârtie etc.)

➤ **Workplace**

Adaptarea locului de muncă, astfel încât acesta să fie prietenos mediului: minimizarea consumului de energie, apă, hârtie și alte materiale ori de câte ori este posibil, reducerea generării de deșeurii și prevenirea poluării. În acest fel, direct sau indirect, dar cu impact pozitiv și responsabili, vom contribui cu toții la protejarea mediului înconjurător și a naturii în fiecare segment al vieții noastre.

➤ **Events**

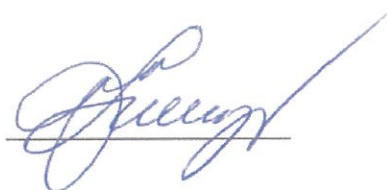
Voluntarii organizează evenimente motivaționale și de educare, organizează ateliere de manufactură ecologică pentru angajați sau copiii acestora.

Împreună învățăm, reinventăm, ne inspirăm, dar și îi motivăm pe cei care încă mai spun „cu sau fără mine – nu e nicio diferență”.

➤ **Go & Buy Local**

Este modul în care ne informăm și educăm colegii cum să facă, cumpărăturile sau să călătorească, astfel încât de achiziția lor să beneficieze producătorul, vânzătorul, consumatorul, țara, dar și lumea în care trăim. Pagina internă dedicată este actualizată continuu cu noi sugestii de producătorii eco locali precum și datele de contact și locurile de comercializare a produselor. Tot aici, angajații Orange Systems pot descoperi habitatul ecologic pe care ni-l dă Moldova, dar și o întragă listă de destinații turistice atent selectate din multitudinea de informații din spațiul virtual, din surse oficiale din domeniul turismului și a mediului, dar și la recomandarea prietenilor.

Director General

Olga Surugiu

